

Kwaliteit en interculturaliteit

148

De komende jaren wil de Nederlandse Museumvereniging (NMV) een kwaliteitsslag maken.

Als brancheorganisatie zal zij meer nadruk leggen op het verbeteren van de kwaliteit van de musea op het gebied van management, organisatie en dienstverlening en kwaliteit op het gebied van het gebruik van informatie- en communicatietechnologie.

Binnen de kwaliteitsnormering wordt aan de musea gevraagd om aandacht te besteden aan diversiteit, zowel op het gebied van educatie en presentatie als op het terrein van het verzamelen. Ook zou meer rekening kunnen worden gehouden met de multiculturele samenstelling van het personeel en het publiek.

Het is de bedoeling dat over vier jaar de museumbranche nog professioneler is dan nu. Ook wordt verder gewerkt aan de registratie van musea. Opname in het Nederlands Museumregister betekent dat musea een 'kwaliteitskeur' krijgen: 'goedgekeurd door de NMV', zoals huishoudelijke producten het etiket 'goedgekeurd door de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen' opgeplakt krijgen of het 'Bovaggarantiebewijs' autokopers beschermt bij het verwerven van een tweedehands auto. Op termijn zullen uitsluitend geregistreerde musea lid kunnen worden van de NMV, en zal er een onderscheid ontstaan tussen professionele en amateur- of vrijwilligersorganisaties.

Nieuwe doelgroepen Musea moeten meegaan met hun tijd. Maatschappelijke relevantie ontlent zij aan zinvolle projecten die zij organiseren voor brede lagen van de bevolking. Dat betekent dat ieder museum nagaat welke

oude en nieuwe publieksgroepen belangrijk zijn. In het zoeken naar nieuwe doelgroepen wordt gekeken naar de samenstelling van de bevolking. Kinderen en scholieren krijgen aandacht, en bejaarden met veel vrije tijd.

Ook de veranderende samenstelling van de bevolking ontgaat de musea niet. Over een paar jaar bestaat de helft van de bevolking in de grote steden uit mensen met een dubbele culturele achtergrond: migranten uit de vroegere koloniën, andere migranten die vanwege de werkgelegenheid of gezinshereniging naar Nederland kwamen en vluchtelingen. Zij nemen actief deel aan het sociale en economische leven en doen veel aan cultuur, maar vaak buiten de gevestigde podia en instellingen. Migrantengroepen zullen ook meer gaan participeren in het culturele circuit. In de muziek- en theaterwereld zien we dat al. Musea moeten daarmee meer rekening houden. Zowel in hun tentoonstellingsbeleid, dat aantrekkelijk moet zijn voor diverse publieksgroepen, als in het verzamelbeleid van de collecties.

Resultaten van twee interculturele projecten, Interculturele Programma's (IP) en Cultureel Erfgoed Minderheden (CEM), die de NMV sinds 1997 organiseert, laten zien dat musea zich steeds meer bewust worden van hun nieuwe taak en functie.

IP organiseerde samen met musea en het onderwijs twee succesvolle educatieve projecten: 'Landelijk museum- en erfgoedproject voor Nederlands als tweede taal' en 'Interculturele museale leerroutes'. Daarnaast adviseerde IP musea, monumenten en archieven om intercultureel te verzamelen, veelzijdige tentoonstellingen te maken en samen te werken met migrantengroepen. Vanaf 2001 werd het werkveld

verbreed tot de gehele erfgoedsector. Vooral archieven en musea hebben veel activiteiten op dit terrein ontplooid. Het project IP wordt dit najaar met een spetterend tweedaags congres afgerond.

Positieve resultaten Het CEM-project droeg bij aan de totstandkoming van de 'Tijdelijke regeling cultureel erfgoed minderheden' van de Mondriaanstichting. Musea en andere erfgoedinstellingen kunnen projecten indienen voor het maken van websites, thesauri, tentoonstellingen, educatieve programma's, het aanleggen van collecties of het maken van een film of toneelstuk. Drie werkgroepen, 'Islamitisch erfgoed', 'Migratiegeschiedenis' en 'Slavernijverleden', stimuleren het opzetten van projecten die mogelijk in aanmerking komen voor honorering uit dit fonds. De regeling is succesvol: er zijn al rond de zestig aanvragen gedaan, waarvan tweederde is toegekend.

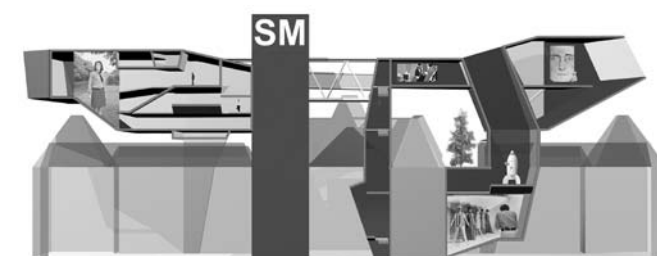
Op dit moment is het nog niet duidelijk of het

ministerie van OC&W de komende cultuurplanperiode 2005-2008 wederom geld zal geven om CEM en de regeling van de Mondriaanstichting te kunnen continueren. De resultaten zijn echter zo positief dat de NMV, met of zonder geld, toch door zal gaan 'intercultureel werken' bij haar leden te stimuleren. De werkgroepen CEM zullen door de NMV gesteund worden bij hun lobby voor meer aandacht voor collecties van migrantengroepen in musea en andere erfgoedinstellingen.

Ook zal de NMV studiedagen over dit onderwerp blijven organiseren. Bovendien zal de website worden bijgehouden met informatie over interculturele activiteiten. Tot slot kan het bureau van de branche een voorbeeldfunctie hebben op het gebied van het aanstellen van allochtoon personeel.

Marie Christine van der Sman is directeur van de Nederlandse Museumvereniging

149

doorsnede Stedelijk Museum